

Извештај о спровођењу пројекта “ Одлуке по мери грађана“ удружења „Бечејско удружење младих“

О конкурсу

Агенција за спречавање корупције (у даљем тексту: Агенција), расписала је 25. фебруара 2022. године јавни конкурс за доделу финансијских средстава организацијама цивилног друштва за реализацију пројеката у области спречавања корупције (у даљем тексту: Конкурс).

Општи циљ Конкурса био је допринос развоју и јачању интегритета, јавне одговорности и транспарентности рада органа јавне власти, а специфични циљеви конкурса су пружање подршке ОЦД у активностима спречавања корупције у областима заштите животне средине, интегрисања родно одговорних мера и мера недискриминације, спровођења „Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика“ (конкретно у тачки 3.2.1.5) и активности на повећању транспарентности рада органа јавне власти и боље информисаности грађана.

Након спроведеног јавног конкурса, директор Агенције је Одлуком број : 014-111-00-0002/20-05/9 од 12.05.2022. године, доделио део Конкурсом предвиђених средстава, у износу од 1.000.000,00 динара, пројекту „Одлуке по мери грађана“, (у даљем тексту: Пројекат) удружења „Бечејско удружење младих“, из Бечеја (у даљем тексту: БУМ) и закључио са истом организацијом Уговор о реализацији пројекта број 021-01-34/22-05 од 19.05.2022. године (у даљем тексту: Уговор), а на основу Листе вредновања и рангирања пријављених пројекта, којом је наведеном пројекту Конкурсна комисија доделила 81,5 бодова.

Спровођење пројекта и резултати

Циљеви пројекта су били: повећање нивоа учешћа грађана у буџетском процесу, повећање транспарентности и одговорности рада локалне самоуправе кроз више паралелних процеса, пре свега кроз ревидирање и израду нацрта новог Локалног плана за превенцију корупције општине Бечеј, који садржи неколико потпуно нових области и повећање учешћа шире јавности у реализацији кључних активности и остварењу циљева.

Реализацијом пројекта „Одлуке по мери грађана“ остварени су планирани циљеви, уз јасно мерљиве и препознатљиве резултате, који су запажени и ван општине Бечеј.

Због непредвиђених и објективних околности у раду локалне самоуправе, као неопходног партнера у реализацији активности на пројекту, продужен је рок реализације пројекта за три месеца.

У току реализације пројекта урађене су неопходне анализе (анализа рада инспекцијских служби у области заштите животне средине, анализа поступања правосудних органа у области животне средине, анализа претходног ЈАП-а) и дат низ препорука за израду нових аката. Пројектни тим је такође спровео анализу утрошка средстава од накнаде за животну средину на основу чега су конципирани правци у изради нове области за ревидирани Локални антикорупцијски план – заштита животне средине.

Са друге стране успешно је повећана видљивост тематике којом се пројекат бавио, побољшано је информисање јавности о стању у областима које су веома подложне

утицају корупције, али су маргинализоване, попут јавних набавки, заштите животне средине и јавно-приватних партнерстава.

Реализоване су и бројне фокус групе у месним заједницама, где је промовисан институт „Грађанске столице“, уважавајући при том принципе родне равноправности. Дискусија на фокус групама је показала да су жене веома заинтересоване за решавање бројних проблема на локалу, које имају велики утицај на квалитет њиховог живота, али су и маргинализоване у процесима доношења одлука на локалном нивоу. Едукација и оснаживање жена, као део пројектних активности допринеле су унапређењу њихове партиципације у доношењу одлука, што је такође један од циљева пројекта и што у великој мери доприноси хоризонталној синергији јавних политика.

Тakoђе, реализацијом партиципативног буџетског процеса додатно је заинтересована јавност да се укључи у процесе доношења одлука и да се на тај начин повећају транспарентност локалног буџета и локалних буџетских процеса, са поменутиим фокусом на родно одговорне компоненте, што је по први пут реализовано приликом доношења буџета општине Бечеј за 2023. годину.

Пројектни тим је такође фокусирао део својих активности на ученике средњих школа у Бечеју. У сарадњи са три средње школе одржано је укупно 18 радионица са ученицима 3. и 4. разреда. Циљ ових радионица је био унапређење знања о буџету, с нагласком на партиципативни буџетски процес и механизам грађанске столице, као и појам корупције уопште. Наведених тема нема у систему формалног образовања. Реакција ученика је била одлична, што се накнадно видело и у имплементацији партиципативног буџетског процеса. На следећем линку су теме које су обрађене на радионицама у трајању од једног школског часа.

<https://bum-becej.org/sve-sto-treba-da-znas-da-bi-kreirao-budzet-po-svojoj-meri/>

Реализовани су и други догађаји који су скренули пажњу грађанима на важност унапређења транспарентности и борбе против корупције, оснажени су и повећани капацитети доносилаца одлука, снимљене су и промовисане ТВ емисије, а тема је константно била актуелна у локалним медијима. Шира јавност је додатно мобилисана кроз реализацију перформанса „Очистимо друштво од корупције“, спроведених за време трајања најпосећенијих јавних манифестација у граду, где су млади дистрибуирали промотивне садржаје грађанима. Чланови удружења БУМ су имали мајице са логом „Очисти корупцију“, док су музички инструменти били импровизовани од цеви, метли, кантица и канти за смеће, обзиром на то да је фокус перформанса био на заштити животне средине. У плану је да се овај перформанс изводи и у другим градовима, јер се показао као веома занимљив и упечатљив.

Овај пројекат је допринео и јачању компетенција удружења, да убудуће настави да ради на изради и побољшању различитих докумената јавних политика ради заштите јавног интереса.

Видљивост Пројекта

Током реализације овог пројекта успешно су реализоване кампање на друштвеним мрежама, и произведени су бројни медијски садржаји, који су додатно заинтересовали ширу јавност општине Бечеј за тематику пројекта и усмерили пажњу на изразито негативан утицај корупције на друштво.

Кампање су спроведене на инстаграму, фејсбуку и тик току, кроз креирање садржаја и плаћено оглашавање, те је досегнуто више од 15.000 становника, што је за малу општину, каква је Бечејска, значајан резултат.

У току пројекта су реализовани и сви планирани округли столови по месним заједницама. На састанцима са грађанима су, уз представнике БУМ-а, били присутни и представници савета месних заједница, као и представници извршне власти. Сви округли столови су трајали у просеку између два и три сата и према извештајима са пројекта, ту су отворене бројне теме. У односу на округле столове у претходним годинама пројектни тим је приметио да грађани много боље разумеју буџет и да су им коментари јасни, прецизни и конкретни. Овакве активности могу значајно допринети укључености грађана у процесе доношења одлука у наредним годинама.

Током месеца децембра 2022. године финализиран је партиципативни буџетски процес. Одржана је конференција за медије где су презентовани резултати акције у коју се укључило више од 3.000 становника ове општине, из свих месних заједница (истакнута је и нова родна компонента ове активности, односно резултати са аспекта учешћа жена и њихових приоритета и резултата). Након презентовања резултата пројектни тим је одржао три састанка са представницима више одељења у локалној самоуправи, како би се грађански приоритети нашли у нацрту буџета. 21. децембра 2022. године одржана је јавна расправа на којој су учествовали представници општине Бечеј, а затим је буџет ишао даље у процедуру усвајања.

<https://bum-becej.org/sta-su-rekli-gradjani-i-gradjanke-na-okruglim-stolovima/>

<http://vojvodjanski.com/tvbecej/drustvo/2022/11/30/skoro-3000-gradana-ucestvovalo-u-akciji-budzet-po-meri-gradana>

<https://mojbecej.rs/objavljeni-rezultati-glasanja-u-akciji-budzet-po-meri-gradjana-i-ti-se-pitas/>

<https://mojbecej.rs/usvojen-budzetu-za-2023-godinu/>

<https://mojbecej.rs/gradjani-najvise-glasali-za-puteve-decja-igralista-ambulantu-kruzni-tok-biciklisticku-stazu/>

<https://mojbecej.rs/budzet-za-narednu-godinu-17-milijardi-dinara/>

Пројектни тим се фокусирано бавио и јавним набавкама на локалном нивоу. Спроведена је анализа више јавних набавки и произведени су медијски садржаји са циљем повећања видљивости проблематике јавних набавки на територији општине Бечеј. Пројектни тим је објавио више медијских садржаја на својој интернет презентацији и на друштвеним мрежама, где су се развиле различите дискусије од стране грађана са аспекта транспарентности и сврсисходности истих. Прикупљане су информације од стране локалне самоуправе и јавних предузећа, а снимљена је и ТВ емисија о проблематици јавних набавки.

<https://mojbecej.rs/brojni-problemi-u-sistemu-javnih-nabavki/>

<https://mojbecej.rs/javne-nabavke-za-posao-uklanjanja-animalnog-otpada-vise-od-10-miliona/>

<https://mojbecej.rs/javne-nabavke-potpisani-ugovori-za-bunare-i-ultrazvuk/>

<https://mojbecej.rs/opstina-becej-nabavlja-video-nadzor-za-68-miliona-dinara/>

<https://mojbecej.rs/oko-10-miliona-dinara-potroseno-iz-budzetskog-fonda-za-zivotnu-sredinu/>

<https://mojbecej.rs/javne-nabavke-letnje-odrzavanje-puteva-rekonstrukcija-dela-krova-zgrade-opstine/>

<https://mojbecej.rs/javne-nabavke-moraju-ostati-u-fokusu-i-novinara-i-gradjana/>

С обзиром да је тематика јавних-приватних партнерстава све већи изазов, снимљена је и емитована и ТВ емисија и из ове области. Емисија је имала значајну гледаност и дистрибуирана је путем портала МојБечеј, а промовисана путем кампање на друштвеним мрежама организације.

<https://mojbecej.rs/gradjane-potrebno-ukljuciti-u-javno-privatna-partnerstva/>

Извештаји и закључак

Током периода реализације Пројекта, укључујући и период продужетка од три месеца, остварене су планиране пројектне активности, као и главни циљеви пројекта.

Веома је важно да је пројекат допринео и доброј сарадњи и јачању капацитета локалне самоуправе и самог удружења, јер су на заједничком задатку промовисања интегритета, јавне одговорности и транспарентности рада са циљем унапређења борбе против корупције.

И поред објективних препрека са којом се сусрела локална самоуправа и представници удружења које је реализовало пројекат, јавност је редовно информисана о пројекту, повећана је видљивост пројектних активности кроз реализацију догађаја који су скренули пажњу грађана на ову веома битну тематику – унапређење транспарентности и борбу против корупције, а снимљене су и промовисане ТВ емисије и други прилози у локалним медијима.

По завршетку реализације пројектних активности удружење БУМ је доставило Завршни наративни извештај и Завршни финансијски извештај, те су наведени извештаји усвојени као такви.

Увидом у Завршни финансијски извештај и приложену финансијску документацију Агенција је утврдила да су средства трошена у складу са износима који су предвиђени у буџету Пројекта, те да су сви трошкови приказани истинито и објективно. Утрошци су валидно документовани.

Укупно настали трошкови пројекта износе 999.192,60 динара.

На основу Извештаја овлашћеног ревизора, као и на основу контроле обављене од стране Агенције, у ставци 4.1 буџета пројекта – Материјали за перформансе, премашен је планирани износ средстава од 92.000,00 динара за 1.900,00 динара. Тај трошак је оправдан одговарајућим доказима (рачун за штампу), али пошто није тражено одобрење за пренамену средстава у буџету у складу са Уговором, наведени премашени износ је заједно са неутрошеним средствима на пројекту (у укупном износу од 4.607,40 динара), враћен на рачун буџета Републике Србије, по основу писаног налога Агенције.

У извештају ревизора који је сачинило предузеће за ревизију „Салдо Ревизија Плус“ из Крушевца и који је достављен Агенцији у Уговором предвиђеном року, наводи се да је на основу информација из финансијског извештаја који је предмет ревизије, рачуноводствених евиденција, документације и извода наменског текућег рачуна, те осталих прибављених информација везаних за пројектне активности, констатовано да „...презентовани подаци о реализацији пројекта и трошкови учињени у вези са тим активностима не садрже материјално погрешне исказе, истинито и објективно су приказани према постављеним циљевима програма и у границама су пројектом предвиђених параметара.“ Такође, ревизор наводи да приложени завршни финансијски извештај са пројекта приказује истинито и непристрасно, по свим значајним питањима,

трошкове који су настали приликом спровођења пројекта, у складу са захтевима Агенције.

Узимајући у обзир наведено, Агенција може да закључи да је Пројекат спроведен у складу са планираним активностима и да је остварио зацртане циљеве. Пројектни тим се изјаснио да ће наставити са активностима везаним за усвајање ревидираног Локалног антикорупцијског плана у сарадњи са органима локалне самоуправе и са активностима везаним за његову примену, на који начин ће се остварити сврсисходност и одрживост пројектних резултата. Такође ће пројектни тим, на основу стечених знања приликом реализације овог пројекта, бити у могућности да преноси нова искуства и знања другим локалним самоуправама и заинтересованим лицима на округлим столовима, конференцијама, обукама и приликом израде докумената јавних политика на локалу.

У Београду, 27. октобар 2023.

Извештај сачинила:

Ђурђица Сучевић